

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.

Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 3.

STEAG RIDICAT LA

1838

GLBARIȚIU

ȘI SFINȚIT DE LUPTLE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU

MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV.

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513

Abonamentul anual lei 300 Autorizați și Societăți lei 600
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 70 Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/942

10 Septembrie 1942

Anul 105

Doi ani de domnie...

de V. Branișce

Intr'o calmă reculegere am încercat
împlinirea celui de-al doilea an de
domnie a tânărului nostru monarh. Din
fălfăirea sobră a tricolorului, din rugile
înălțate în lăcașurile Domnului s'a des-
prins nădejdea pe care și-a pus-o țara
și neamul în domnia M. S. Regelui
Mihai, domnie începută în vremuri de res-
triște, în zodia rea a prăbușirii de ho-
tare.

Și azi ne stăruie în minte cu dure-
roasă intensitate licoana țării, ce-și aple-
case în țărână fruntea încununată de
spini. Piroanele răstignirii o ținuseră de
cruce. La miazănoapte, pământ frânt și
hoarde pustiitoare. La miazăzi, colb stăr-
nit de băjenari. La răsărit, gemăt surd
sub lovituri de cnuț. La apus, zarea în-
roșită de ruguri, și un strigăt de desnă-
dejde venit din străfunduri: „Cui ne lă-
sați? Cui?”

Așa și-a primit țara suveranul. Tân-
nărul rege a avut parte de un început
de domnie fără seamăn în tot cursul is-
toriei. Tristă moștenire.

Dar puterea de viață a neamului
a prefăcut, în acești doi ani de domnie,
umilirea unei înfrângerii nemeritate într'o
dennă reînviere.

In locul retragerilor dictate din cu-
lise, armata își taie drum prin vaduri
și munți. Neamul trăiește, se afirmă,
crede și așteaptă. Așteaptă să i se
dea prilejul totalei izbăviri. El nu vrea
pomană. Vrea să-și deschidă prin proprii
forțe calea viitorului. Vrea ca din co-
roana de nestemate ce împodobește re-
gala frunte să nu lipsească niciuna. Vrea
ca monarhul său să poarte cu mândrie
titlul de „Rege al tuturor Românilor”.

Pentru unitatea noastră națională
— răsărită din unitatea organică a pă-
mântului românesc și plămădită prin
jertfa înaintașilor — s'a irosit vloga nea-
mului.

Pentru ea înțelegem să aducem sa-
crificii de sânge neprecupețite, dar nu
înțelegem să renunțăm la ea, de-ar fi să
se dărâme lumea.

Iar realizările din acest răstimp de
domnie ne-au împlinit în parte revendic-
ări, strâns legate de rostul existenței
noastre.

Astăzi vedem limpeziindu-se hotarul
dinspre răsărit, dar, înainte de toate, ve-
dem profilându-se în zare conturul unor
viitoare realizări.

Vedem țara ce trebuie să se nască.

Citiți cel mai vechiu ziar
Gazeta Transilvaniei

AVRAM IANCU

† 10 Septembrie 1872

de Eugen Hulea

La Baia de Criș, cu fața îndrep-
tată spre Tebea, se stingea într'o dimi-
neață de toamnă umbra rătăcitoare a
aceluia, care în vicia fusese Craiul
mărit al Munților.

În ultimii ani el nu mai era decât
o ruină; un trup istovit și o inimă des-
nădăjduită. În marele său suflet de altă-
dată — torță gigantică, cu care aprin-
sesse conștiințele și Munții — acum nu
mai supraviețuiau decât slabe palpăieri
de opaiț.

Colindător regesc al unor plaiuri
scumpe și erou palmuit al unui neam
martirizat — din bezna singurătății și
a nebuniei în acea dimineață de toamnă,
Avram Iancu s'a înălțat, ușurat, pe o
rază de soare și s'a dus drept în fața
părintelui prea milostiv, ca să-i pove-
tească și Lui povestea milenară a unui
neam, copil al suferinții...

De atunci, înfrățiți și prin moarte,
subt gorunul multisecular se adăpos-
tesc două morminte, în care-și dorm
somnul de veci cele două fulgere aprige,
care au lovit năpraznic în aceleași că-
tușe de robie feudală: Horia și Iancu.
Și, ca o zeităte păgână din vremuri a-
puse, copacul cel multisecular stă strajă
neclintită lângă ei, psalmodiindu-i cu
melodia furtunilor, pe care le strânge
din văzduh și le orhestrează în pădurea
coroanei sale stufoase...

Plecat dintre noi acum șapte de-
cenii, umbra dela Tebea n'are somn lin
și netulburat ca alți muritori. De acolo,
din cimitirul de eroi, sufletul nostru ne-
liniștit și vrerile noastre arzătoare îl
recheamă neconținut în actualitate, în
tumultul viu și tragic al neamului din
care s'a plămădit ființa lui de erou.
Figură de epopoe și ctitor în areopagul
nemuririi, el stă în slujba neamului și
de dincolo din tărâmul orizonturilor în-
finite, veghind ca un fulger luminos

peste nesiguranțele ceasurilor de răs-
cruce.

De aceea, evocându-l azi — în cli-
pele grandiosului iureș spre răsărit —
lupta noastră primește un înțeles adânc
și un stimulent puternic, desprinse din
superba lui figură de Crai, conturată
din aceleași opintiri războinice și fapte
de arme, închinată aceluiași ideal de
libertate și dreptate, care ne animă și
pe noi.

Reînchipuindu-ni-l ca ieri, în zilele
pe veci blestamate ale acelor zori de
Septembrie, care ne ținuesc și azi ini-
mile cu piroanele lor de suferință și
umilire — ne răzbate limpede și până'n
băierile conștiinței laconica lui jude-
cată, prin care subliniasse marele ade-
văr, că „nu cu argumente filosofice și
umanitare vei putea învinge pe acei
tirani, ci cu lancea, ca Horia”.

Suflet închinat idealului, Avram
Iancu intruchipează mai desăvârșit ca
oricine altul neîmplinitele aspirații după
dreptate ale neamului nostru.

Oștaş cu brațul obosit, conștiu de
zădărnicia risipei de sânge, el își dic-
tează testamentul sub semnul unei cre-
dințe absolute în idealul veșnicei drep-
tăți, „tare crezând, cum spune însuși,
că luptătorii vei arma legii vor putea
scoate drepturile națiunii mele”.

Lupta lui, caracterizată prin des-
lănțuirii telurice și aspirații neprihănite,
este zămislită în adâncul izvoarelor de
durere ale nației. În lupta lui, ca și în
cea de azi a noastră, nu este nimic
fals, nimic artificial sau exagerat, nu
găsim nicăieri nicio notă ieftină de re-
torism sau emfază; nimic din toate a-
cestea, ci numai o mare și continuă în-
cordare tăcută, o rezistență dărză sau
lovituri zdrobitoare — răsturnări de co-

Continuare în pagina 3-a

Muncitorul nostru

de Dr. N. Căliman

Muncitorul nostru industrial, plecat
de curând din sat, este încă foarte a-
propiat de țaran. El simte, încă atunci
când mănuește unelte și mașinăriile
complicate industriale, gădăirea palmei
de sapă și plug, de coasă și seceră.
Trăiește încă cu mentalitatea țaranului.
Ține la obiceiurile vechi și la tradiții.
Ține cu dărzenie la neamul și legea
strămoșilor săi. În sufletul său nu în-
cap încă toate bazaconile interna-
ționale. În sufletul muncitorului nostru
luncile și codrii, pasărele și miori-
țele își cântă încă doina strămoșească.
Coardele sufletului lui vibrează numai
pentru cântece răscolitoare de dărzenie
și vrede națională și nu sunt sensibile
pentru niciuna din internaționalele
cunoscute.

Despre acest lucru ne-am putut
convinge la ultimele manifestații dela
uzinele din Brașov.

Am participat de curând la mani-
festația culturală-artistică dela Uzinele
I. A. R. și la sfințirea unei troițe dela
Uzinele Metrom. Am venit dela aceste
manifestații cu mulțumirea sufletească,
promițătoare de timpuri bune.

Până bine de curând fabrică în-
semna sgomot și murdărie, fum și praf
și un muncitor necăjit, totdeauna cu
năzuința de a ieși din cadrele naționale.

Astăzi când intri în fabricile
noastre, intri cu capul plecat pentru
închinăciune către Dumnezeul muncii
românești și cu sufletul ridicat către
cele mai înalte culmi ale mândriei na-
ționale.

Intrările în fabrici sunt cele mai
încântătoare grădini, iar fabricile sunt
biserici pentru dumnezeirea muncii ro-
mânești. Fabricile noastre sunt cea mai
bună dovadă de puterea de creație și
organizare românească.

Dar muncitorul nostru? Ucenicii
din fanfara Uzinelor I. A. R. prin ati-
tudinea și ținuta lor și prin felul de
înțelegere al lor, păreau adevărați ar-

— Continuare în pag. 3 —

FOILETONUL
GAZETEI TRANSILVANIE

Căință

Schimbam-am casa mea din sat,
Căsuța 'mi simplă, cu 'n palat, —
Credeam c'o fi mai bine 'n el,
Decât în cuibul mititel;
M'am înșelat.

Al mamei mele dor sfințit
Cu altul l-am înlocuit,
Iar dulce desmierdarea sa
Cu desmierdarea altora
Și m'am căit.

Ecat. Pitiș.

Fugitive ..

„Gazeta Transilvaniei” în Transnistria

„Gazeta Transilvaniei” a pătruns în Transnistria...

Așa ne spune d-l Ion Bozdog în
frumosul articol publicat într'unul din
numerele trecute ale celei mai vechi
gazete românești.

Am stropit cu lacrimi arzătoare
de emoție acel articol, socotind vestea
adusă ca o nouă parte de lumină tă-
iată prin întunerecul în care a zăcut
provincia lui Toma Jalbă.

Transnistrienii, prin „Gazeta Tran-
silvaniei” iau esență pură din spiritul
oțelit în lupte al Ardelenilor.

Și ce duh năprasnic de luptă le
aduce această veche publicațiune — nu
e ușor de spus în câteva cuvinte. El
este o sinteză trecută prin sita deas-
și necruțătoare a veacurilor de băjenie
prin care am trecut.

De aceea, trebuie ca „Gazeta I.
Gheorghe Barițiu să pătrundă peste tot
în Transnistria, aprinzând făclia de lu-
mină în toate căsuțele bieților moldo-
vei, basarabeni și transnistrieni (care

INSTANTANE

Pleacă rândunelele

In ultimele dimineți am văzut încă de timpuriu stoluri de rândunele roind în jurul sârmelor de telegraf din drum. Boabe de mărgelă întunecate umpleau firele, ce se întindeau în aer asemeni unor mătâni. Și stupul cel mare, nevăzută, continua să roiască, împrăștiindu-se până departe, departe sub cerul senin. Pleacă rândunelele. Acestea sunt ultimele pregătiri de drum. Sborurile de încercare ale puilor se fac seara după apusul soarelui și dimineața de timpuriu. Câtă fierbere e în văzduh, pe acoperișe și pe pervazele geamurilor! In graiu fărîmit se sfârtesc, își exprimă îngrijorarea în vederea grelei călătorii. Căci grea e de tot călătoria lor și nesigure sunt astăzi căile văzduhului ce au să le străbată.

Privindu-le cum s'adună și se sbuciumă îmi vine în minte acum o familie de rândunele: părinții și patru pui, ce i-am urmărit cu mult interes și dragoste în vara trecută. Mă aflam la Buziaș și locuiam în cel mai frumos colțisor ce-l are această localitate de băi. O poeniță, pe care noi am botezat-o „Poiana ciobanului“ fiind proprietatea avocatului Pompil Ciobanu din Timișoara. Două parcuri împrejmuite cu ziduri puternice de platani și stejari acest loc, iar pe partea de sus se sprijinea, albastru cerul. Mierlele te trezeau de dimineță cu fluieratul lor și atâta verd: sănătos te înviora.

Era însă la casa unde locuiam, printre flori și cântece de pasări și o notă tristă. Un orb cu nevasta lui erau îngrijitorii casei. Orbul, un om înalt și firav, ce și-a pierdut vederea în minele dela Vulcan, stătea aproape toată ziua în ușa locuitorii, în picioare, cu ochii la cer. In dosul acelor ochi albaștri era doar icoana cerului clară și adânc săpată. Indelețnicirea lui era să aducă apa necesară dela fântâna cu cumpănă, drum pe care-l cunoștea bine. Ingrijea de pașările curții și aduna buruieni de leac.

In odaia lor, sub grindă, își făcuse cuib o rândunică. Părinții amândoi intrau și ieșeau pe ușă nestingheriți de nimeni. Patru pușori cu caș la gură întindeau gâturile din cuib să primească hrana, care sosea fără întârziere. Când timpul era răcoros oamenii erau nevoiți să nchidă ușa pe care altădată o lăsuau noaptea întredeschisă ca să poată rândunelele la ivirea zorilor să-și înceapă lucrul. Atunci, când se năpârla ca ușa să fie închisă, pasările coborau pe căpătâiul orbului, îl ciuguleau ușor de față, de urechi până ce acesta se trezea și deschidea ușa. Niciodată în-ă nu greșeau să meargă la nevasta lui.

Când mă pregăteam eu să plec spre casă puii se făcuseră deja mari. Cuibul era gol acum, doar din când în când mai venea în vizită câte unul la bunii lor găzduitori. Pe fața orbului plutea o umbră de tristețe. Știa că azi sau mâine nu vor mai veni de fel.

Ecat. Pitig

Timoteiu Cipariu, gazetar

de Șt. Manclulea

— Urmare. —

4, pentru coalele de Archiv în care tipii cirili sau grecești comparați vor face mai mult de 1/4 de columnă, întru înțelesul punctului 1—6, va rebonifica de fiecare columnă (1,8 coală 50 cr. v. a.) se e. columnă întreagă are 50 șire și întru o coală sunt 30 șire tipi grecești, sau cirili, pentru o coală de acestea va plăti cu 50 cr. mai mult, — de vor fi întru o coală 150 șire grecești sau cirile, atunci va plăti cu 150 cr. mai mult ș. a. m. d. — Șirele în care se află un cuvânt cu grecești sau cirili, se numără de un șir întreg. Dacă într'o coală sau columnă de 50 se află numai 24 șire grecești sau cirili, atunci nu se dă rebonificare.

5, pentru expedițiunea fiecărui număr va da 2 fl.

6, modalitatea plății va fi aceasta: b) întru a doua lună după începutul semestrului va număra tipograful S. Filtsch, o sută floreni pentru acoperirea portului, ș. a.

b) după încheierea fiecărui semestru va primi dela tipografie contul detaliat, care-l va plăti cu o lună mai târziu.

Blaj 13 Ianuarie 1867—Sibiu 6 Martie 1867

T. Cipariu

S. Filtsch
Kraft“.

Numărul întâi al „Arhivului pentru filologie și istorie“ apare la 1 Ianuarie 1867, având în fruntea lui — înfățișat și mărturisit cititorilor — crezul științific și național al redactorului Cipariu.

„Programa Arhivului

Sunt 20 de ani încheiați, în 4 Ianuarie 1867, de când a apărut nr. 1 din Organ, întâiul ziar politic literar, nu numai în imperiul austriac, ci în toată Româniimea, scris întreg cu litere latine.

Scopul lui fuse nu întru atât politic cât literar, filologic-istoric, precum arată acea serie lungă de articoli despre limba românească, gramatici, ortografici, care mai ales sub titlul de Principii de limbă și de scriptură s'au început încă în nr. 4, și numai mișcările politice din anul următor le-au precumtat.

Dacă viața acestui organ de publicitate nu era atât de scurtă, și dacă circumstările, după aceea calamitate publică a patriei, suferea reînțeperea și continuarea lui, se putea spera, că o parte din scopul ce ne propusese, s'ar fi realizat mai curând și mai precis: stabilirea ortografiei române cu litere latine.

Dela 1850 incoace Gazeta Transilvaniei, pe încetul ș-a mutat portul din ciril în latin, cam cu ortografia Organului. După ea Telegraful, tot asemenea, iar după ele nu a mai apărut niciun jurnal politic au de altă natură în imperiul austriac, până astăzi, care să nu se fi scris cu litere latine și cu ortografia Organului, sau dacă cuiva (ii)

mai place a zice: cu ortografia Comisiunii filologice din anul 1860 — bine-rău, sau mult-puțin, căci diferențele și variațiunile nu-s de mare însemnătate.

Ce e mai mult, încă și frații noștri cei din afară și-au desbrăcat de tot întreaga jurnalistică de litere cirili, și o au înfiat în cele latine.

Numai cât chiar și pentru început, forma scrierii limbii românești, atât e de „pocită“ în acele, cât te prinde durerea, de ce pățește biata limbă românească.

Aici diferențele și variațiunile atât sunt de colosale, cât și în ochii celor mai răbdurii, mai indiferenți, mai nepăsători sunt nesuferite. Cu atât mai mult însă sunt nesuferite în ochii celor mai vii, mai infocați, mai decisi, ca să nu zic și ai celor mai înțeleghători și pricepători, încât în anii mai din urmă parcă publicul român era pe-aci, pe-aci, să se răscoale în contra scriitorilor români de jurnale, cărți sau broșure, pentru ce nu se înțeleg să pună odată capăt la atâtea nouă și nouă divagațiuni, care de care mai [in]cornorate.

Noi, care mai bine de 40 de ani am urmărit cu cea mai vie atențiune toate fazele literaturii române, și în specie ale dezvoltării limbii și ortografiei românești, și am luat parte activă în mijlocul undelor acestei furtuni, am avea dreptul, poate mai mult decât mai toți, de a ni se urî de atâtea fluctuațiuni, și de a ne pierde paciința, — am fi dorit ca publicul să fi avut mai multă răbdare pentru scriitorii noștri, și să le lase încă liber cursul vreo 20—30 de ani, până când chiar literaților noștri li se va urî de atâtea discordanță, și vor simți de sine și necesitatea de a se împăca în păreri, și a se concerta întruna.

De altmintelea am toată temerea, că cu răul nu vom ieși la cale, ci numai cu binele și frumosul. Răul aici e toată auctoritatea, personală au comunală și oricine se va încerca, individ sau societate, a dicta publicului român cum să scrie, numai paie își va aprinde în cap, precum unii au pățit-o.

De aceea însă tot am fost de părerea, precum și azi sunt, că oameni competenți să nu-și precumte cerțările serioase, severe, conștiințioase, asupra limbii și formelor el gramaticale și ortografice, pentru ca așa pe încetul să netezească calea ce ar duce mai curând și mai sigur la concursul comun.

Din acest punct de vedere am plecat și înainte de 20 ani, începând publicarea Organului, și acuma după 20 de ani.

Principiile ce le aveam atunci, le am și astăzi. Cercetările ce le-am continuat de 20 de ani incoace, m'au confirmat și mai tare în părțile ce le-am adoptat atunci. Și nu pot spera că convingerile ce le-am câștigat și nutrit de 40 de ani, să le mai pot schimba cu altele.

— Va urma —

Cărți și reviste

Mircea Bogdan: Andrei Mureșianu (Contribuțiuni biografice). Ed. „Tribuna“ Brașov.

Pe vremuri, tinerii de talia lui Mircea Bogdan se menționau de către marele public cu epitetul „de bană speranță“. Astăzi, când împrejurările și mediul nostru literar — lăsat uneori prea de capul său — a „consacrat“ un buchet atât de mare și variat — sub toate aspectele — de tineri publiciști, scriitori, prozatori, poeți, esești, etc. e greu să situezi pe unul sau altul dintre acești tineri în perspectivele vieții literare și publicistice. Ne bucurăm din inimă că avem material bun și mult, din care, lupta vieții va selecționa și menține de sigur adevăratele elite.

Am urmărit în foiletoanele confratelui „Tribuna“ contribuțiunea biografică a lui Andrei Mureșianu și o am acum într'un volumaș în fața mea.

Am citit cu multă plăcere studiul, mai ales că m'a frapat dela început pagina de introducere transcrisă din Sainte-Beuve — care caracterizează mai presus de orice vorbe firea și preocupările acestui tânăr autor.

D-sa, deși la o vârstă care îl tentează și atrage în chip firesc spre „modă“, petreceri și desătări nu se lasă răpit nici de acestea, nici nu apucă drumul sgomotos și uneori cu ușoare și chiar răsunătoare succese ale celor de vârsta d-sale, ci, face „iscusită zăbavă“ în citirea și aprofundarea vremurilor a căror activitate au marcat epoci în trecutul neamului nostru.

Tânărul Mircea Bogdan, caută parcă secretul generator de vremuri mari și în această cercetare își alege viața unuia care a rămas „preot deșteptării noastre, semenilor vremii profet“. Este din aluatul luptătorului, care presimte și dibuește cărările spre o ieșire glorioasă pentru neam.

Datele biografice și sincronizarea lor stoarce unele păreri originale și caracteristice pentru felul de a judeca și susține pe marele nedreptățit care a fost A. Mureșianu.

Mulți au spus, poate influențați de T. Maiorescu și Gh. Bogdan-Duică, că scrisul lui A. Mureșianu — în afara Răsunetului nu are nicio valoare. M. Bogdan îl îmbrățișează cu toată căldura sufletului său tineresc și arăta că, „el scria numai când avea ceva de spus, când inima i se îngreua de dor, când sufletul îi era împovărat de o bucurie, sau durere“, iar întralt loc: „natura i-a hărăzit talentul, Blajul i-a dat directiva“.

Admirația cu care vorbește de școlile și mediul Blajului care au fost hotăritoare pentru întreaga ținută a lui A. Mureșianu îl cinstesc pe tânărul biograf.

Pentru Mureșianu, spune d-l M. Bogdan, scrisul n'a fost un mijloc de a-și face reclamă, ci o necesitate. De aceea a și tradus mult din ceea ce se asemena cu concepțiile și spiritul său. El a căutat în traduceri mângâierea sufletului său rănit și desamăgit prin schimbările politice“.

I. Bozdog

au răbdat cu atâta tărie aspra robie rusească și bolșevică.

Acești frați doresc cu sete slova românească, care să le facă cunoscut ceea ce nu cunosc din trecutul nostru și istoria națională de ieri și astăzi.

Ei nu știu, însă, multă carte, fiindcă n'au avut școli românești la îndemână.

Cărțile își vor găsi, astfel, ceva mai târziu cititori numeroși în Transnistria.

Dar gazetele, scrise în graiu curat românesc, sunt căutate și urmărite cu mult interes.

Până în prezent, răspândirea cărților și gazetelor nu s'a organizat decât în capitalele de județ și unele orașele, astfel că „Gazeta Transilvaniei“ dește-lenește un ogor virgin pe unde a pătruns. Pentru început, nici nu se putea recomanda o gazetă mai bună ca a lui Barișiu și a Mureșenilor, — care de peste un veac predică marile comandamente ale românismului, cu toate drepturile imprescriptibile ce se cuvin acestui

neam atât de încercat în dârza lui dăinuire bimilenară.

Tribuna aceasta de necontenită luptă și afirmație națională trebuia deci să pătrundă pe frumoasele plaiuri transnistriene eliberate de armatele aliate, spre a fi un îndemn și îndreptar național pentru frații desrobiți de curând.

Ei — trebuie să știe cum s'a frământat și se mai frământă Ardealul în marea descătușare națională ce are să vină odată pentru totdeauna, pentru că — mai ales astăzi, după sguduirile vulcanice prin care trece, din cauza războiului crucial pe care-l poartă cu atâta bravură, neamul nostru are dreptul la liniște și viață — în plinătatea drepturilor sale care nu se pot radia din cartea dreptății istorice.

„Gazeta Transilvaniei“ a fost întotdeauna port-drapelul mareț al acestor revendicări naționale, rămânând astăzi singurul supraviețuitor dintre mijloacele și organele de luptă de acum un veac.

Oamenii de atunci s'au dus. Publicațiunile celelalte au dispărut, astfel că „Gazeta Transilvaniei“ este o minune din alte vremuri — care răspândește lumini de foc în jurul ei.

La flăcările incandescente ale acestor lumini — trebuie să se încălzească și călească sufletele fraților noștri transnistrieni.

„Astra“ ardeleană deasemenea trebuie să pătrundă în Transnistria, cu mii de broșuri din publicațiunile ei de popularizare, cum a descins odată și în Basarabia, spre a fi una dintre primele asociații culturale care vor face apostolat acolo, trimițând și conferențieri.

Sergent Ion I. Pogana

Citiți

„Gazeta Transilvaniei“

Pe înălțimi

Pe înălțimi de piatră, piperniciți arbuști
Ne nlanțue piciorul ce obosit mai calcă.
Abia ai timp o gură de apă ca să guști
Să n'fuleci dintr'o pâne o cumsecade halcă,

In mers, cu ochii fîntă la inamic, și-atât.
Se lălăe, spre coadă, iar v'un tărăle-
[brăuri.

Și sacul de merinde ne strânge, gol de gât.
Sudoare se prelinge, pe spate, râuri-râuri.

Pe la urechi mai scapă grăbite, când
[și când,

Cartușe fără țintă, pierdute fără noimă.
Obiectivul cade de-a gata, în curând.

Dar cine îl ocupă și-l stăpânește? —
[Noi, mă!

Mariano, 8 VIII. 1942.

Aurel Marin

Muncitorul nostru

de Dr. N. Căllman

— Continuare din pag. 1-a —

tiști ai unei școli superioare. Mândria cu care purtau muncitorii din Uzinele I. A. R. haina românească, voința cu care jucau jocul feciorilor din sat arătau că muncitorul nostru muncește în oraș, dar sufletul lui a rămas în satul borelor de duminică și al fetelor cu cârțițe înflorite și tricolor în cosiță.

Aplauzele ce răsplăteau la serbarea dela Metrom fiecare cuvânt al vorbitorilor despre țară, neam și viitorul neamului, arătau sensibilitatea, înțelegerea și pregătirea națională a muncitorului.

Așa este muncitorul nostru. Păstrează încă neschimbate obiceiurile pământului din care s'a născut. Are sufletul plin de sentimentele cele mai curate pentru neam și țară.

Și așa trebuie să rămână. Este în interesul țării, ca și al muncitorului, să rămână așa. Pentru acest scop nicio strădanie nu este prea mult și toate vor fi bine răsplătite. Munca depusă pentru educația muncitorului azi, înseamnă muncă depusă pentru pregătirea timpului de pace, care va trebui să vină mai curând sau mai târziu. Acest timp trebuie pregătit de cu vreme, cu toate mijloacele și cu multă grijă.

Mijloacele folosite de fabricile noastre sunt de toată lauda. Organizarea festivalului artistic-cultural dela

Uzinele I. A. R., ridicarea troiței pentru eroii morți, cu organizarea sfințirii ei, dela Metrom, merită toate laudele noastre.

Conducătorii acestor uzine arată că nu sunt numai buni organizatori și excelenți îndrumători de fabrici, ci sunt și înțelegători și buni conducători de suflete omenești. Îndrumarea lor merge pe drumul celui mai curat naționalism. Cu astfel de conducători poate fi făcută și întărită educația națională a muncitorului.

Îndrumarea și educația națională a muncitorului trebuie însă organizată în mod sistematic și susținută mereu.

Organizația oficială „Muncă și Lumină” face mult bine în această direcție.

Trebuie atrase însă și toate organizațiile culturale care ar putea aduce foloase în această muncă națională. Muncitorul arată totdeauna o oarecare neîncredere pentru organizațiile oficiale. Prea s'a înșelat de multe ori.

Astra își pune în această muncă de educație națională a muncitorului nostru întregul capital moral și național al unui trecut de peste 80 de ani. Să i se ceară în Ardeal această muncă și să i se ușureze activarea. Ea va activa cu idealismul de totdeauna, fără alte interese, decât interesul național.

Funcțiunea europeană a Românismului în veacul al 15-lea

de A. A. Mureșlanu

Au greșit și greșesc toți aceia care afirmă că Iancu Huniade și Ștefan cel Mare au fost fenomene singuratiche și întâmplătoare în istoria poporului românesc din veacul clasic al Renașterii. Aceasta a desmîșit-o însuși împăratul romano-german Ferdinand I, fratele lui Carol Quintul în diploma dată în anul 1548 celui mai învățat Român al epocii sale, strălucitului prelat Nicolaus Olanus, spunând că „*glntea Românilor (Valahilor), care își trag originea dela însăși Stăpânii lumii, cetatea Romei, a excelat în totdeauna prin vitejie, dând naștere multora din cei mai eminenti conducători de oaste*” (multorum praestantissimosum ducum genitrix). A desmîșit-o învățatul cronicar al Poloniei Dlugoss spunând că „după părerea lui”, Domnul Moldovei Ștefan cel Mare ar fi fost „cel mai vrednic de a i se încredința, cu sfatul, consimțământul și hotărîrea întregii Creștinătăți, principatul și stăpînirea întregii lumi, și cu deosebire oficiul de împărat și conducător de oaste contra Turcilor”.

Ar fi putut îndeplini Ștefan cel Mare această misiune, fără concursul eroic al poporului românesc? Poporul care după vorbele lui Ferdinand I, a celui dintâi cap încoronat al Europei, „a excelat în totdeauna prin vitejia lui”, nu și-a avut meritele sale și în luptele titanice ale celui alt „atlet al lui Hristos”, ale lui Iancu Huniade împotriva semilunii? Nu ne spun cronicarii timpului că în timp ce Iancu Huniade bătea pe Turci la Dunăre cu oastea sa din Sudul Ungariei, compusă în primul rând din Bănățeni și Hunedoreni, regele Ungariei fugea la Viena, iar prelații și baronii țării se luau cu banderile lor după el?

Nu înzadar numise cavalerul burgund Wavrin pe Iancu Huniade „căpitan al Românilor”, căci fără acești Români el n'ar fi putut deveni niciodată „cel mai mare erou al Ungariei”.

Precum a mărturisit-o el singur, precum a mărturisit-o și fiul său, marele rege Matei, ei au luptat în primul rând, nu pentru o națiune sau alta, nu pentru Ungaria, ci „*pentru Creștinătate*”, pentru apărarea vechei civilizații a Europei, ai cărei străluciți reprezentanți au fost.

Au fost deci în mare eroare toți aceia care au considerat pe Corvini drept emanațiuni ale geniului poporului maghiar și drept luptători pentru interesele acestuia. *Ei au fost, ca și marele Ștefan al Moldovei, ca Latini, în primul rând apărători ai civilizației latine și a Europei de această civilizație.*

Adevărata icoană a activității glorioase și europene a Corvinilor români o găsim în următoarea caracteristică pe care le-o face valorosul istoric și orientalist Armin Vámbéry în cartea sa „*Originea și dezvoltarea maghiarimii*”, publicată în anul 1895 la Budapesta:

„*Carierea eroică a lui Ioan Huniade și domnia strălucită a fiului său Matei Corvinul au avut numai la aparență o înfățișare maghiară, pentru că Ioan Huniade a fost Român de neam și eroul încununat de glorie în luptele contra semilunii nu al maghiarimii, ci al creștinătății. Ungurismul său este tot atât de problematic ca și acela al eminentului său fiu, a cărui domnie măreață a revărsat un potop de strălucire asupra Ungariei politice, dar poporului maghiar propriu zis i-a dat foarte puțină sau aproape nicio importanță. Nici nu se știe cu siguranță dacă cel mai mare rege al nostru, crescut la curtea boemă, s'a străduit sau nu să cultive limba ungurească, pentru că, în timp ce avem dela dânsul multe documente cehe și și mai multe germane nu ne-a rămas dela el nici măcar un singur act scris în limba ungurească... Ideile sale au fost reflexul civilizației universale ale acelei epoci, iar nu al dezvoltării și glorificării vieții naționale. Să mărturisim sincer adevărul: cel mai mare rege al nostru a fost mare în înțelesul politic al cuvântului dar nu în cel național.*”

Cinema „Astra”

Dela 9 Sept. va rula filmul

Necunoscuta

cu JEAN GALLAND

AVRAM IANCU

† 10 Septembrie 1872

de Eugen Hulea

Continuare din pag. 1-a

paci ale voinței românești în pieptul orgoliosului vrăjmaș.

Nimic pentru sine, ci totul pentru neam, căci „unicul dor al vieții mele este să-mi văd națiunea mea fericită”.

Neprihănit și mare, luptător și martir, Avram Iancu azi este mai viu și mai actual ca oricând, ridicându-se până la putere de simbol cuprinzător a acelor date ale destinului românesc, pe care cineva, într-o definiție fericită și lapidară, l-a caracterizat prin cuvintele: „*post-am noi Români un popor foarte sărac și pentru orice încercare de ridicare n'am putut plăti decât cu sângele nostru*”...

În adâncurile blestematei stepe rușești bubue tunuri românești și se varsă,

impărătește, sângele flăcăilor români. Oastea de azi, ca și oastea Iancului, plătește cu sânge nădejdiile ei în dreptate, căci sângele și nu vorbele mână roata istoriei.

Din depărtările sale ascunse sub orizonturi tulburi — am dori ca azi, printr'un consens tainic și tănuț, națiunea înarmată și luptătoare să se reîntoarcă simbolic în Patrie, măcar pe o clipă, pentru popas sărbătoresc în inima Zărandului.

Ingenunchind în semicerc maestos la Tebea, în jurul prefectului legiunii întâia gemina, milioanele vor putea auzi răspicat rostirea lui cea de dincolo de veac, ca un tunet cutremurător și comandă dumnezeiască:

Luptați până la restaurarea Capitoliului!

Primăria Municipiului Brașov

Nr. ad. 18898—942

Serv. Financiar

Of. Economic al

Municipiului

Publicațiune

pentru

aprovizionarea de toamnă cu cartofi, varză și zarzavaturi

C E T Ă Ţ E N I !

Se apropie recolta cartofilor, a varzii și a zarzavaturilor de toamnă.

La Brașov a fost un uz ca toată lumea să se aprovizioneze din timp cu aceste alimente.

De oarece Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării cu Nrii 37220—942 și 66277—942, din spirit de prevedere ne-a îndrumat să organizăm această aprovizionare, ne adresăm tuturor celor ce pot și au loc de conservare potrivit, să-și facă aprovizionarea cu cartofi, varză și zarzavat din timp, cu toată prevederea și cruțarea.

În vederea asigurării stocurilor necesare, Primăria a apelat la sprijinul producătorilor și comercianților engroșiști de zarzavaturi, iar Cooperativa „Ajutorul Agricol” din Str. Mihail Weiss Nr. 13, care întrunește cea mai însemnată parte de producători de legume și zarzavaturi din județ, și-a luat angajamentul, ca la prețul pieții să furnizeze prin o dirijată acțiune, cartofii necesari consumului local, rezervând și

dirijând producătorii pentru aceste livrări.

Acei ce își fac aprovizionarea pentru întreg sezonul, se vor adresa la secția desfacere în mare din Str. Mihail Weiss Nr. 13.

Acei ce își fac aprovizionare redusă la trebuințele săptămânale din lipsă de loc de depozitare sau mijloace bănești, se vor adresa secției vânzărilor cu amănuntul din Str. Lungă Nr. 4, unde rezervându-și necesarul pe întreg sezonul, li se vor livra săptămânal zarzavaturile și legumele prenotate și rezervate.

Recomandăm tuturor a-și asigura aprovizionarea prenotându-se din timp, a nu aștepta până la strângerea recoltei, deoarece producătorii organizați în asociații și cooperative, din timp își angajează surplusul pentru alte regiuni, tot din spirit de prevedere.

Nu dați zilelor rând. Asigurați-vă cartofii și zarzavatul din timp, fie prin furnizorii cunoscuți de D-vs., fie prin „Ajutorul Agricol” Cooperativa de producție din Str. Mihail Weiss Nr. 13 și Str. Lungă Nr. 4, care înțelegându-și rostul s'au pus la dispoziția D-vs.

Brașov, la 1 Septembrie 1942.

Primar,

Dr. N. G. V. Gologan

pt. Secretar General,

Directorul Oficiului Eco-

nomic Municipal,

A. Precup

Porumbul este hrana zilnică a populației nevoiașe. Cine speculează porumbul, comerciant sau producător, speculează nevoile celor mulți și necăjiți.

Armata plugarilor nu trebuie să fie mai prejos decât armata de pe front.

Plugari! voi dați pe ogoare bătălia producției agricole, așa cum ostașii pe front dau bătălia apărării țării.

„BANCA CENTRALĂ” PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ S. A. CLUJ-TURDA

Sucursala Brașov Cetate Piața Libertății Nr. 3

A C O R D Ă

Imprumuturi cambiale, ipotecare, cont curent, pe lombard și pe gaj de mărfuri

P R I M E Ș T E

Depuneri spre fructificare la vedere și la termen. REMITE bani și face incasso prin cursurile surori din București, str. Ion Ghica Nr. 2 și din Alba Iulia, Hațeg, Sibiu și Turda

Vinde și cumpără efecte de stat. - Face tot felul de operațiuni bancare.

Informațiuni

Rezultatul colectei din 29-30 August pentru „Ziua Ostașului“

Dăm în cele de mai jos situația colectei din zilele de 29-30 August, menționând că numărul lucrurilor adunate a sporit încă și că în acest număr nu se cuprind și cele colectate de Grupul Etnic German:

Flanele 345 buc., Pulovere 896, Mănuși 1258, 1/2 per., Ciorapi 3.359, Mănucețe 462, 1/2 per., Brăie 18 buc., Șaluri 1.642, Glugi 106, Căciuli 439, Cojocel 40, Pieptare 56, Blănuri 597, Pantaloni 18, Molitieri 30 buc., Flanele 59 1/2 mtr. Batiste 270, Apărătoare urechi 10 buc., Papuci de casă 2, Indispensabili 212, Ghetre 2, Gheme de lână 38, Cismepâslari 3 per., Veste 53, Haine blănite 2, Lână 33,480 kgr, Cioareci 1, Mantale 4, Pardesii 2, Pălării 1, Gulere blană 3, Galoși 2 per., Cravate 12 buc., Chiloți 7, Fețe pernă 16, Stergare 524, Băști 57, Șepci 24, Obiele 35, Perne 13, Trenčuri 3, Pături 20, Preșuri 1, Mașină de bărbierit 7, Mosoare ață 6, Șireturi 5, Cremă ghetre 7, Cutii unsoare 2, Săpun 8, Plăci pat. 5, Țigări 1800 buc., Țigări 78 pachete, Cămăși 267, buc. Jambiere 160, Veste 2, Scufițe 2, Haine 11, Basma 1, Căciulițe de lână 36, Cearceafuri 7, Bluze 1, Vatelina 1, Pijama 1, Sdrențe 12, Cărți poștale 10.

Titlurile definitive ale Imprumutului Reîntregirii

Toți posesorii de chitanțe provizorii care au subscris la Imprumutul Reîntregirii din 1941, până la data de 25 Martie 1942, sunt rugați a se prezenta de urgență la ghișeul Administrației Financiare Brașov spre a ridica titlurile definitive, iar pentru subscrierile de după data de 25 Martie 1942 se va comunica la timp sosirea lor.

Posturi vacante la C. F. R.

La Inspectia IV de Mișcare și Comerț C. F. R. din Brașov sunt vacante 6 posturi de impiegati (e) de birou temporar. Studii minime: 4 clase de liceu. Salariul de 176 lei pe zi. Informațiuni la Biroul M. 1.

Sezătoarea dela Spitalul militar din Stupini

La spitalul din Stupini s'a ținut a 12-a sezătoare pentru răniți.

Un număr impresionant din „Oastea Domnului“ din parohia „Blumăna“ sub conducerea părintelui Tohăneanu au făcut drumul pe jos până la spital, unde s'a oficiat un serviciu religios ținând predica ocazională păr. V. Coman.

D-1 Maior Dr. Mircea Sibianu a mulțumit pentru bunele servicii aduse răniților.

La reușita serbării au contribuit tinerele din *Feldioara*, sub conducerea d-șoarei *Elena Constantin*, care au cântat, dansat și declamat cu multă îndemănare.

Dintre răniți au contribuit la înșenizarea atmosferei Caporalul Emil Frășineanu, serg. Pârlițeanu, serg. Guiu și cap. Robu Virgil.

+

La 12 Septembrie a. c. se împlinesc un an de când a închis ochii pentru totdeauna buna și mult iubită noastră mamă

Elvira G. Navrea n. Pop

Pentru odihna sufletului ei mare și nobil ne vom ruga în Biserica Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu, Duminică 13 Septembrie 1942 orele 11 dim.

Cei ce au cunoscut-o și apreciat-o sunt rugați să ia parte.

Familia Prof. Dragoș Navrea

Cronica Războiului

Doi ani de trudă

Când comemorăm împlinirea alor doi ani de istorie nouă românească, ne îndreptăm gândurile în trecut și scrutăm viitorul, cu aceeași încredere care nu ne-a părăsit o singură clipă. O țară tânără, un Rege tânăr și un Conducător hotărât să facă dreptate neamului, au răscălit nădejdiile sufletelor noastre, în memorabila zi de 6 Septembrie 1940 și au reîmpropătat puterile credinței noastre în izbânda României.

Cu aceste puteri proaspete ne-am angajat pe drumul ivit la răspântia istoriei, hotărâți să nu desmințim vreodată cinstea neamului și a țării. Am trudit din greu și am jertfit fără preget, vreme de doi ani, toți, dela cârmacii de țară, până la ultimul sătean și meșteșugar. Am îmbrăcat haina de onoare a Oastei și ne-am purtat cu bărbăție armele, pe largi întinșuri de lume, desrobind pământurile noastre vovodale și contribuind la siguranța unui întreg continent. Aniversarea a doi ani de trudă cinstită, ne găsește tot atât de hotărâți și tot atât de neobosiți ca și la început, pe calea noastră și a Europei. Căci, „noi nu jucăm pe toate tablourile internaționale, noi jucăm pe onoarea și dreptatea Europei de mâne“.

După doi ani de domnie nouă și de nouă îndrumare a destinelor noastre, ne regăsim înălțați sufletește și constatăm că negurile din jurul nostru s'au destrămat, iar largă perspectivă care ni se deschide în jur ne spune că înaintăm pe aceeași luminoasă cale a tradițiilor românești. Câtă deosebire între ceea ce am lăsat în urmă, când inimile măhnite ne sugrumau suflarea, și între zilele pline de glorie e azi. Ne-am biruit pe noi înșine, pentru a putea obține și biruința din afară de noi, iar rezultatele, atât pe plan politic, cât și pe plan militar ne umplu de mândrie și de optimism.

Noi, cei cărora ne-a fost dat să cunoaștem durerea nemărginită a destrămării hotarelor și spulberarea visului nostru cel mai scump noi cei cărora ne-a fost dat să cunoaștem cea mai grozavă dintre umilinți, aceea de a ceda în fața dușmanului fără a pune mâna pe armă noi, care am fost socotiți la capătul destinului nostru istoric, ne ridicăm azi falnici, ca în cele mai glorioase momente ale istorului nostru trecut, pe când cei care ne priveau din înălțimea triumfului lor efemer, simt că se apropie momentul, când cel încătușat odinioară își va spune ultimul cuvânt.

Situația pe fronturi

Ocuparea portului Novorossisk

Posturile de radio au transmis în noaptea aceasta o știre de o importanță deosebită pentru desfășurarea operațiunilor în sectorul de Sud al fron-

Am avut nevoie doar de o scurtă vreme de reculegere și de un glas îndrumător, pentru a face să răsună în piepturile noastre siguranța legiunilor romane și dârzenia cetelor de arcași și plăieși. Oriunde ne-a fost desemnată misiunea, am împlinit-o pe de-a-întregul și cu ceva mai mult. Am vrut să dovedim că știm să ne prețuim onoarea, că nimic nu ne poate îngenunchia în pulbere. În doi ani de trudă și de jertfă Românul a demonstrat că istoria nu minte și ceea ce e înscris în cronici rămâne sfânt adevăr. Și într-o vreme când hrisoavele au fost întâmpinate de atâtea ori cu neîncredere, este cu atât mai prețioasă evidențierea unității sufletului românesc de pretutindeni și vrednicia în faptă a unui neam născut din condițiile milenare ale continentului, iar nu făcut, din rapt și împilare.

Precum a afirmat-o Mareșalul Conducător, pentru toată lumea și pentru toate urechile, „Istoria noastră oferă un spectacol unic: noi am păstrat intacte trăsăturile caracteristice ale rasei latine. Același lucru se întâmplă și cu graiul nostru, care este unul și același din Maramureșul cedat azi Ungariei și până în Timoc“. Tot astfel cum este dela malurile Tisei, până la malurile Bugului, peste Bucovina bijuteriilor mănăstirești, peste Basarabia troitelor dela răscruce de drum și peste Moldova transnistriană, unde pierduți am fost și totuși ne-am aflat.

În prețuia plecării noastre la luptă, am ascultat același îndemn al Mareșalului, care ne-a spus: „Dați Patriei tot ce este mai bun în voi. Fiindcă se toarce sub ochii voștri soarta de veacuri a lumii și la împlinirea ei, fiecare trebuie să vă simțiți chemarea. Regele și Statul așteaptă dela toți împlinirea datoriei“. Nimeni n'a clintit dela datorie și România și-a putut câștiga stima tuturor acelorora cu care a pornit la luptă. Iar azi, când se încheie al doilea an de Domnie nouă și de înțeleaptă cârmuire, noi privim tot înainte și păstrăm aceeași hotărâre pentru a duce la împlinirea totală a destinului, în suflet cu ecoul rostirii Mareșalului: „Nu va fi liniște în acest colț al Europei — și nu va fi dreptate adevărată în lume, cât timp nu se va face, sau nu-și va face dreptate Poporul Românesc. Și se va face“.

Dăm tot ce avem mai bun, pentru completa dreptate a neamului. Și ne plecăm smeriți chezașiei, care este aniversarea de acum.

cului din Răsărit și anume, ocuparea de către trupele româno-germane a portului Novorossisk, de pe litoralul orientat al Mării Negre.

La Novorossisk a fost scufundată în anul 1918, de către propriile ei echipagii, o bună parte din flota de război

de **Mardare Mateescu**

a Rusiei țariste.

Pentru campania actuală, căderea acestui port însemnează în primul rând cucerirea ultimei baze navale unde flota sovietică putea spera să-și mențină un adăpost convenabil. Odată cu căderea Novorossiskului, vasele de război rusești, urmează să fie puse în fața unei situații din cele mai critice, deoarece ele au de ales între a staționa lipsite de provizii în largul mării și la discreția bombardamentelor aeriene și între solicitarea unui adăpost în porturile turcești, unde ar urma să fie dezarmate, iar echipagiile internate.

În al doilea rând, prin ocuparea Novorossiskului, ofensiva germano-română obține un important punct de plecare pentru cucerirea coastei orientale sovietice a Mării Negre, punct absolut necesar pentru organizarea unui atac masiv în acest sector.

Față de considerentele de mai sus, ocuparea Novorossiskului însemnează deci o serioasă sdruncinare a dispozițiilor de apărare a Caucazului, după cum recunoaște și postul de radio Londra.

Asediul Stalingradului

În regiunea fortificată dela Stalingrad, apărarea înverșunată a sovieticilor s'a prăbușit față de atacurile trupelor aliate, care au cucerit alte numeroase instalații inamice, construite în stil modern. Sovieticii au încercat să dea contra-atacuri, dar nu au putut obține niciun succes.

Inamicul a încercat atacuri de degajare la Nordul orașului Stalingrad, aruncând în luptă puternice forțe de infanterie și blindate. Toate aceste încercări au eșuat însă. Concomitent cu luptele din regiunea fortificată a Stalingradului, aviația germană a continuat distrugerea instalațiilor de pe aerodromurile dela Răsărit de Volga și a bombardat instalațiile de transport sovietice.

Cercurile militare germane consideră lupta pentru cucerirea Stalingradului, ca o luptă de asediu. Trupele germane înaintează pas cu pas și își deschid drumul prin atacuri de baionetă, sau cu grenade de mână. Orașul este apărat printr'un sistem adânc de fortificații moderne, în care sovieticii se apără, încercând contra atacuri care se sfârșesc prin pierderi sângeroase pentru ei, fără a împiedeca atingerea obiectivelor urmărite de trupele germane. În acest timp, aviația germană bombardează fără încetare centura fortificată și liniile din spatele inamicului.

Pe alte fronturi

La Sud-Vest de Kaluga, Nord-Vest de Medin și Sud-Est de Rjev, atacurile sovietice se lovesc de dârza rezistență germană, care le-a respins.

Zborurile aviației germane deasupra Guvernământului general și Germaniei de Răsărit, au pricinuit numai pagube materiale reduse și câteva victime printre civili.

În Egipt, atacurile blindatelor care sprijineau însemnate trupe de infanterie au fost respinse cu pierderi pentru englezi. Printre prizonierii luați se află și comandantul brigăzii neozelandeze.

Bateriile germane cu tragere lungă au bombardat serios portul englez Dover, iar aviația germană a atacat dela mică înălțime instalații industriale și de transport pe coasta de Sud și Sud-Est a Angliei.

În Atlantic, submarinele germane au scufundat în ultimele 24 de ore, un număr de 17 vase de transport anglo-americane, cu un tonaj total de 108.000 tone. Este una din pierderile cele mai serioase pe care le suferă în ultima vreme flota de transport anglo-saxonă.

Redactor responsabil
ION BOZDOG